

Sakari Räsänen valmistaa veneensä männystä ja kuusesta. Kaarten materiaalina toimii haapa. "Ennen tein ne saarnista, mutta se oli vähän liian kova puu", Räsänen selvittää.

86-vuotias Sakari rakentaa edelleen veneitä

Katja Heikkinen

– Ei ole monta tämän ikäistä miestä, jotka tekevät veneitä, toteaa 86-vuotias **Sakari Räsänen** rakennusvajassaan, missä leijaillee viimeksi tehdystä veneestä lähtevä voimakas tervan tuoksu.

Kortejoella asuva Räsänen on viihtynyt vesillä pikkupojasta lähtien. Veneiden rakentamisesta hän innostui parikymppisenä vuonna 1946. Räsänen oli tuolloin töissä Sikonien tiilitehtaalla, missä sattui sinä keväänä olemaan hiljaisempaa.

– Tiilimestari kehotti menemään viikoksi venemestari **Otto Koposen** kaveriksi väänteleämään lautoja. Koponen rakensi keluveneitä, jotka tehtiin vahvemmista laudoista ja ne olivat aika jäykkiä. Siinä minä sain osviittaa veneen teosta ja siitä kipinä lähti.

Kolme venettä valmiiksi keväällä

Sakari Räsänen alkoi tehdä veneitä töiden ohessa keväisin. Kelien lämpenemistä piti odottaa, koska harrastusta varten ei ollut lämmintä tilaa käytössä.

Hän on aina rakentanut soutuveneensä männystä ja kuusesta. Veneen kaarten materiaalina toimii nykyään

Sakari Räsänen veneenkennustaito on hankittu jo 1940-luvulla.

Katja Heikkinen

Veneenrakennustaito on säilynyt Sakari Räsänen muistissa, vaikka välillä harrastuksessa oli vuosikymmenen mittainen tauko.

– Minulla on hirveän hyvä muisti ja vanhat asiat muistan vielä paremmin kuin lähiaikoina tapahtuneet asiat.

Räsänen kertookin mielellään muistoja menneiltä vuosikymmeniltä. Yksi lempikertomuksista liittyy sota-

Vaimo katkaisee rakentajalta sähköt, jotta tämä muistaa tulla välillä syömään.

haapa.

– Ennen tein ne saarnista, mutta se oli vähän liian kova puu. Vene elää käytössä

ja haapakaaret tahtoivat katketa. Olen tehnyt veneet kupariniiteillä, mutta ensimmäiset veneet tein tavallisilla nauloilla. Veneen malli on parantunut vuosittain, Räsänen kertoilee.

Räsänen on tehnyt elämänsä aikana kaikkiaan parisataa venettä. Nuoruudessa rospuuttokelien vaivamina keväinä hänen käsistään syntyi parhaimmillaan viisi venettä. Niitä on mennyt niin sukulaisille kuin tuntemattomillekin soutajille ympäri Suomea.

– Enhän minä kaikkia muistakaan, kun joku tulee sanomaan, että teit mi-

nullekin veneen, hän hymähtää.

– Omaksi iloksi olen niitä tehnyt, mutta oli se jollain lailla pieni elinkeinokin. Aikoinaan yhden veneen tekemiseen meni loppuun viikko. En minä enää niin nopeasti niitä tee, vaan sitä mukaa kuin kykenen. Nytkin tein keväällä kolme venettä soutuvalmiiksi.

Kunto pysyy hyvänä rakentamalla

Veneen rakentaminen on niin mieluinen harrastus, että sen parissa ajan saa vierähtämään helposti. Jos miestä ei kuulu vajasta vähään aikaan,

vaimo katkaisee rakentajalta sähköt, jotta tämä muistaa tulla välillä syömään.

– Kyllä minä jaksan puuhastella veneen parissa 12 tuntiakin päivässä, Sakari Räsänen huomauttaa.

Hän tietää, että harrastus on omiaan pitämään fyysistä kuntoa yllä. Yhdeksääkymppiä lähentelevä mies on siinä kunnossa, että pystyy hoitamaan kotona liikuntarajoitteista vaimoan ja poimii syksyn marjason itse.

Nuoruudessa muun muassa hiihtämällä hankittu peruskunto on kantanut läpi elämän. Työelämässä ollessaan hän edusti Suomea parikertaa pohjoismaisissa muurareiden hiihtokisoissa.

– Jos jäisi sohvalle makamaan, kohta ei pääsisi minnekään. Venettä rakentaessa joutuu olemaan niin monenlaisissa asennoissa, että siinä saa kaikenlaista venyttelyä. On minulla käynyt oppipoi-kiakin omista sukulaispojista, mutta ei niiden pinna riitä. Vene kun ei valmistu ihan sillä hetkellä, niin he tahtovat kyllästyä, Räsänen naurahtaa ja aikoo jatkaa harrastustaan niin kauan kuin terveys antaa myöten.

– Minulla on laudat vielä ainakin kuuteen veneeseen. ■

Mies, jota Mannerheimkin on puhutellut

aikaan, lokakuuhun 1943, jolloin Räsänen joutui lähentelemään suorittamaan asevelvollisuuttaan Rissalaan. Hän oli juuri saavuttanut täysi-ikäisyyden, mutta oli pienikokoinen ja lapsenkasvoinen.

Alokkat eivät olleet tehneet vielä sotilasvalaakaan, kun marsalkka **Mannerheim** tuli Mikkelin pääesikunnasta heitä tarkastamaan. Tieto vierasta tuli tuntia ennen hänen saapumistaan aamupäivällä.

– Harjoittelimme ennakkoon asentoja ja tervehdyksiä. Päivystävä upseeri sanoi, että jos marsalkka kysyy oletko ruokaillut, pitää sanoa ”kyllä, herra marsalkka”. Mutta kun Mannerheim tuli, lähti tarkastamaan meitä ja kysyi alkupäässä olevalta pojalta, että jokos te olette ruokaillut, poika hätäntyi ja sanoi ”ei, herra marsalkka”, Räsänen nauraa.

Rivistöä tarkastaessaan Mannerheim pysähtyi myös

Räsänen kohdalle ja osoitti tätä sormellaan.

– Hän kysyi, että paljonkos se alokas painaa. Sanoin, että ”55 ja puoli kiloa, herra marsalkka”. Hän nyökkäsi päätään ja jatkoi matkaa. Sen verran sain hänen kanssaan puhua, vaikka ryhmässä oli jopa 46-kiloisia. Hän määräsi kaikki alle 48-kiloiset kotiin palautettavaksi. Minussa hän kyllä erehtyi aika paljon, kun luuli minua alipainoiseksi. ■